

Index Rerum.

Rursus dum existimat, conductore non ex sua persona, sed domini, cuius nomine possidet, personali actione adversus dominum competente conveniri posse. d. 19. n. 59. ibid. Dum à Parladocio discedere vult, sibi ipsi iuxta verborum corticem contradicit, & in illius potius sententiam incidit. d. 13. n. 28. p. 112 Defenditur iuxta mentem, quæ verbis potior est. num. 29. ibid. Si quod verba sonant dicere voluisset, præter manifestam sui ipsius contradictionem, re prorsus absurdam diceret, & quare? d. 13. n. 30. p. 187 Mens eius qualis fuerit, ex ipsius posterioribus verbis deprehenditur, quomodo etiam intelligitur à Steph. Gratiano. d. 25. n. 31. p. 312 Hispaniis fluvii inundatio anni 1616. commemoratur. d. 33. n. 1. p. 404 Homo in dubio iuris dispositione se conformare videtur. d. 29. n. 19. p. 167 Hominum illa natura, & propensio est, ne res suas facile iactent, vel amittant. d. 30. n. 72. p. 381 Homo liber potest operas suas gratis aliis promittere, vel pro certa mercede locare. dill. 35. n. 4. p. 471 Homo liber ab humana commercio exemptus est, nec alterius dominio, aut possessioni subiecti potest. ibid. n. 88. p. 486 Homo res fructifera dici potest, & quare? ibid. n. 103. p. 488 Hispana consuetudo circa Regnam nubentem, quod & ipsa, & maritus simul Regnum admittunt, an inducta fuerit ex duobus actibus longissimo tempore observatis, qui idita factum est? d. 4. n. 14. & 99. p. 34. & 47 Hypotheca resolvitur solutione, aut satisfatione debiti, pro quo contracta est. d. 10. n. 10. p. 247 Ut contrahatur, expressa partium conventio iure desideratur. d. 20. n. 25. p. 249 Prælationem habet ex tempore, quod licet ex simplici chirographo, delituro solemnitatibus scripturas, Cuius prioribus, in tertij præiudicium non probetur, at probatur recte duobus testibus, de die, & tenore contractus deponentibus, & quare? d. 21. n. 53. p. 264 Tacita à iure inducta pro dotis restitutione, eiusque prælatio non minus locum habet in dote promissa ab initio, postquam numerata post hypothecam præsentij alij creditori constitutam, quam locum habet expressa, & quare? d. 26. n. 36. p. 325 Omnis tacita eadem omnino vim, & potestatem habet, ac expressa, cui proinde, si posterior sit, præfertur. d. 16. n. 37. ibid. Tacita privilegium nedum concessum est initio date dote pro eius restitutione, sed etiam promissa, competens à tempore contracti matrimonij, vel subsecuta promissionis, licet numeratio postea emanaverit. dill. 26. numer. 39. ibid. Vide rursus in verbo Actio hypothecaria, Dos, Chirographum, Conductor, Creditor, Executio, Locatio, Locaror, Pactum de non alienando, Pignus, Successor singularis. Hypotheca ius privilegiatum an habeat venditor rem emptori tradens, fide habita de pretio, aliis emptoris creditoribus? d. 30. numer. 16. cum pluribus seqq. p. 375 Hypotheca regularis, ac propria accessoria est personalis obligationis, cum qua concurrat ad securiorem executionem contractus & debiti exactionem, quare etiam illa extincta sit personalis tamen obligatio, vt pote principalis sem-

per manet. d. 33. n. 46. p. 409 Hypotheca inducitur ex constitutione census super certo fundo facta. d. 34. n. 2. 21. & 22. p. 441. 446. & 447 Hypotheca inducta ex constitutione census super certo fundo, facta est accessoria personalis obligationis, veluti principalis. ibid. numer. 3. p. 442 Hypotheca supra dicta requirit excussionem debitoris, antequam ad singularem rei possessorem deveniat. ibid. n. 4. ibid. Et huiusmodi hypotheca inductiva est n. 5. & 8. ibid. Et an sit regularis? n. 11. p. 443 Hypotheca si in pluribus fundis consistat, qui ad diversos decenter possessores, quilibet insolidum hypothecaria actione conveniri potest, etiam si vniuersales successores sint debitoris hypothecarij. d. 34. n. 5. cum seqq. p. 442 Hypotheca censuali irregularis si pluribus consistat fundis ad diversos possessores devenientibus, non potest à quolibet in solidum census exigi, sed tantum pro rata rei possessæ. d. 34. n. 11. p. 443 Hypotheca proprie quid sit, & vnde dicatur? d. 35. n. 1. p. 471 Hypotheca ceditur personali obligationi, vt creditori cautius consulatur. ibid. n. 3. ibid. Hypotheca & pignora in respectu effectus non personam obligant, sed rem sequuntur, & res quæ illis tenentur cum eo onere transeunt ad quemlibet possessorem, secus inspecta origine obligationis, & quare? d. 35. n. 15. p. 472

I

Iacobus Reuarius, vt enaderet difficultatem §. item iniri. inst. de curat. p. tavit Tribonianum ibi ius antiquum legis latoris mira fraude, siue ipsius deceptione, inscitia, aut negligentia pro nouo nobis obtulisse, sed ipsius potius inscitia vel temeritas notatur, ab eiusque calumnia Tribonianus defenditur. d. 2. n. 15. 16. & 23. p. 15. & 16 Ignorans plerumque suo iure priuatur, & sine culpa punitur, quod ex causa fieri iure potest. d. 8. n. 40. p. 84 Regulariter tamen culpam, aut negligentiam non admittit, nec damnatur, aut poenam patitur. d. 16. n. 65. p. 212 An adversus eum præscriptio corrat, vide in verb. Præscriptio. An & qualiter transmittatur, vide in verbis Heres, Suis heres, Transmissio. Ignorantia facti alieni regulariter præsumitur, facta verò proprii non æquè, nisi in quibusdam casibus. dill. 8. numer. 31. 45. 49. 50. & 51. p. 83. 84. & 85 Patrimonij proprii præsumatur ibi numer. 46. & 48. p. 85 Illatio non rectè fit in separatis de vno ad aliud. d. 1. n. 38. & 76. p. 7. & 10 Impedimentum facti regulariter præscriptionis cursui non officit, sed locum tantum facit restitutioni in integrum, iuris verò non potest obstatæ præscriptioni actionis executivæ, quia simul obstatæ præscriptioni actionis ordinariæ, quæ maiorem vitam non habeat. d. 26. numer. 52. p. 327 Impeditur non dicitur, nec vt talis contra se præscriptionem euitat, qui impedimentum facile remouere potuit, & in eo fuit negligens. d. 9. n. 9. p. 89

Index Rerum.

Imperatores, ac Reges duo eodem tempore qualiter olim plerumque fuerint? dill. num. 100. pag. 47 Leo, & Iustinianus, rerum Ecclesiasticarum alienationem præcisè prohibuerunt, quacumque etiam causa, & sollemnitate intercedente: noluerunt tamen ita amplam interpretationem alienationis verbum accipere, vt ad omnes omnino contractus traheretur, per quos vile dominium transferretur, sed ad eos tantum, per quos in infinitum huiusmodi translatio fit, & ideò permiserunt concessionem vtilitatis, & emphyteusis vitalitæ vsque ad tertiam generationem. d. 15. n. 47. cum duobus seqq. p. 187 Imperium, eiusque indiuiduitas, non potest per R. P. quoquoque immutari, multoque minus Regnum, in quo minus iuris habet. d. 4. n. 82. p. 45 Impositio oneris per viam contractus, vel legati super fundo, aut simili re, facta vltra personalem importentis, & eius hæredum obligationem, importat etiam realem pignoris, seu hypothecæ. d. 33. n. 4. p. 404 Impugnans instrumentum, vide Instrumentum, Impugnans. Infans si in iudicio conueniendus sit, an ei curator à iudice dari possit, vel tutor tantum, & qualiter? remissiuè. d. 2. n. 42. p. 17 Patrisfam. hereditatem sibi velut suo delatam ad quoscumque transmittit. d. 11. n. 28. & 106. p. 110. & 127 Si ei sit delata hereditas à matre, vel alio ex linea materna, aut à penitus extraneo, isque debeat ante illam ipsius nomine aditam per patrem, vel auum, aut proauum paternum, transmittit eam velut aditam ad eundem patrem, auum, vel proauum, & quare? d. 1. d. 105. cum seqq. p. 126 Eius nomine potest pater nominationem in emphyteusis, vel alium actum filio vtilem facere. d. 16. n. 42. p. 207 Infans filius patri, in cuius potestate erat, superuiuens, & ante patrem hereditatis immixtionem eius nomine factam decedens, non ad hunc, sed ad illum tantum huiusmodi hereditatem transmittit, aduersus Anton. Theaur. & decil. quam defendit. d. 11. n. 105. p. 120. ver. In eo verbo, & n. 106. ibid. Si post delatam sibi hereditatè extranei, vel ascendentis materni, puta auis, ante eam aditam interitus absque liberis debeat, illam transmittit ad solum patrem, vel alium ascendentem paternum, propriam verò, quam relinquit, transfert iure successione ad patrem, & matrem simul, vel alios parentes proximiores vtriusque lineæ, quibus quoad delatam transmissionis iure præfertur paternus, etiam remotior: parentibus verò ex linea materna deficientibus, vtranque hereditatem transfert ad paternos proximiores, qui supersint, licet adint defuncti fratres, ad quos si soli supersint, propriam hereditatem successione iure transfert, delata vero deuoluitur ad legitimis heredes eius, à quo delata est, d. 1. d. 107. ad fin. p. 107 Cætera vide in verbis Suis heres, Transmissio. In iuriam nemini facit qui suo iure vitur, d. 15. n. 7. & 24. p. 180. & 182 Instrumentum publicum iure regio Castellæ adionem executionum præbet, d. 27. n. 15. p. 140 Instrumentum publicum est clausulam quam guarantee vocant non habeat paratam nostrati iure executionem habet, d. 28. n. 31. p. 153 Instrumentum publicum rem inter contrahentes manifestam, & probationem vt aiunt) pro-

batam facit. d. 10. n. 67. p. 103 & d. 25. n. 42. p. 313 Irritum si sit, non censetur irritans contractus in eo contentus, nec vice versa, & quare? d. 10. n. 69. p. 103 Locationis secundo successio conductori factum, vim suam exeret nequit aduersus primum, cum quo illud contractum non est, nec contractus celebratus. d. 14. n. 3. p. 161 Si à notario partibus lectum non sit, possunt illa iustam ignorantiam præterdere clausularum valde præiudicialium, ibidem contentarum. d. 20. n. 41. p. 251 Ut executioni mandetur iuxta varia statuta sic disposita, certum debet esse, ac liquidum, maxime iure Regio Hispano. d. 14. n. 30. p. 300 Etsi non exprimat certam quantitatem, sed in genere tantum damni vel interesse referat in eo sit promissa, præmissa tamen liquidatione executioni mandari potest. d. 24. n. 31. ibid. Conditionale similiter liquidandum est, siue eius conditio summarie verificanda, & probanda recitata, antequam executionis mandatum decernatur. d. 24. n. 36. p. 300 Causam in ipso expressam continere debet, vt executionij mandari possit, etiam si clausulam guarantee iam habeat, contra plures, & quare? d. 15. n. 7. p. 309 Si velut falsum ciuiler impugnetur, eius fidei detrahitur, donec legitime comprobetur. d. 25. n. 53. p. 315 Priuatum longè diuersam naturam quoad executionem habet à publico, & id. diuersum in vno quam in alio ius constituitur. d. 26. numer. 44. p. 326 Rursus vide in verbo Scriptura. Intentio agentium in quolibet actu inspicenda est potius quam verba. d. 31. n. 10. p. 383 Interdicta possessoria vtili competunt pro iure censuali, vel simili perpetuo, non etiam pro momentaneo vel temporali. d. 35. n. 23. p. 474 Interdictum Ecclesiasticum est olim pro pecuniario superiorum debito imponi posset, postea prohibuitur est imponi in extravagante proinde de sentent. excom. quæ nonnullis Doctoribus exornatur. d. 35. n. 137. p. 496 Interdictum Ecclesiasticum non minus decreti prohibetur pro condemnatione pecuniaria ex delicto descendente, quam pro causa merè pecuniaria, seu ciuili. p. 5. n. 59. p. 56 Interesse pecuniarium demtaxat consideratur in administratione, & locatione honorum Principis, vel Reipublicæ quo cessante præualeat æquitas, quæ dicta vt primus conductor sequenti, erga quem nulla datur affectio, pro pretij augmento ab hoc facto præfertur, d. 13. n. 36. & 37. p. 156. & d. 17. n. 10. & 11. p. 218 Quod procedit etiam in locatione prædiorum Ecclesiæ. d. 13. n. 31. & seqq. p. 157 Idem in locatione iurium fiscalium, vel publicorum, & quare? d. 17. n. 12. p. 218 Interrogationes olim ad actorem instantiam primo, ac potissimo modo fiebant ad litem præparandam, idque ad duplicem finem, secundo habent ad litem decidendam, & ex responsione ad interrogationem vno vel altero modo factam diuersimodè actio interrogatoria nascebatur, & quæ in vtu esse desierit Iurisconsultorum sculo? d. 22. n. 13. cum tribus seqq. p. 276 Inuentarium bonorum à marito matrimonium contracturo in eius initio fieri valde apud Hispanos vtilitatum est, vt eius capitale postea cognoscatur. d. 8. n. 54. p. 85

Index Rerum.

Etiā constante matrimonio fieri à marito potest, dum tamen fiat iudicis auctoritate citata vxore, vel eius defensore. d. 8. n. 57. p. 86
 Illud conficiens, & in eo debita declarans, iurata sua assertione hoc tantum facit vt ostendat, se illud solum habere in bonis, quod debitis illis deductis superest, non vt ad ea soluenda sub iuramento se obliget. diss. 10. n. 18. pag. 98
 Joannes Guierrez taxatur dum putat, recognitionem chirographi factam à minore, etiam curatorem habente, sufficere ad executionem contra ipsum decernendam. d. 23. d. 3. p. 288
 Joannes Parladorius simpliciter asserens, filiumfamilias iniussu patris non recte executionem postulare, aut iudicium mouere; ac rursus præscriptionem legis 63. *Tauri*, non currere aduersus filiumfamilias dum in factis paternis est, declarat. d. 9. n. 20. & 26. p. 90
 Absolutè, & generaliter docens, debitum vxori ex rebus non dotalibus, non recte etiam hodie absque eius consensu marito solui, expolit. d. 9. 37. p. 91
 Dum negat priori conductori Regionum vengigalium ius prælationis pro adiectione quartæ partis ab altero facta, conuincitur, & eius rei praxis relata ab Andrea de Barulo, cuius ipse non meminit. diss. 17. num. 7. & 38. p. 117. & 223
 Rursus dum docuit, à Volano receptus, quocumque tempore iudicialis confessio emanauerit, etiam post litem contestatam, executionem ex ea ius competere. d. 23. n. 75. p. 293
 Eius magna notatur audacia, & præsumpta auctoritas in proferendo communia Doctorum dogmata, duplexque in eum Alciati emblema expenditur. ibid. n. 79. ibid.
 Dum Franciscum Auilesum secutus docuit, consenti sub qualitate diuidua, vel inuersimili, terminum esse assignandum ad qualitatem probandam, nec antea executionem decerni debere, similiter refellitur. d. 24. num. 68. & 69. p. 304
 Joannis Imberti Rupellani eruditi Galli duplex locus, & Parisiensis Curie decretum refertur pro conductore, cui verbaliter prorogata est locatio, aduersus dominum, cum expellere contendentem. 12. n. 25. p. 140
 Joanni Matienzi consideratio circa iustificacionem legum Regiarum, de contractibus iuratis loquentium, refertur, ac remissive reicitur. d. 10. n. 38. p. 102
 D. Joannes Baptista Valençuela, dum iudiciales actus ad consuetudinem inducendam iuxta quandam partitè legem requirit, accipiendus est, prout eam D. Gregorius Lopez frequentius recepit intellexit, cum videlicet agitur de probanda eo modo consuetudine, secus aliis. d. 5. n. 40. p. 54
 Ipso iure verbum idem plerumque importat, quod ex noua iuris dispositione. dissert. 11. num. 78. p. 118
 Iudex ex officio curare tenetur, vt debitæ in iudicio solemnitates obseruentur, ex quarum defectu iudicium ipsum frustratorium reddetur. d. 2. n. 50. p. 19
 Potest ex officio pupillum vel adultum, sibi ad litem curatorem non petentem, sed sine eo agentem, à iudicio repellere, vel ad aduersarij instantiam ipsum ad eum nominandum cogere, conuentum verò non repellit ex officio, sed tantum ad actoris instantiam cogit, vt cura-

torem ad litem nominet. diss. 2. num. 49. & 51. pag. 19
 Ineptè adstringit reum ad id probandum, quod probare necesse non habet. d. 12. n. 4. p. 138. & d. 24. n. 71. p. 304
 Ex officio repellere potest agentem sine actione, si id sibi ex actis liquidò constet. d. 12. n. 38. p. 142
 Iudex in causa magni dubij tutus à plerisque putatur in conscientia foro, si vni vel alteri communi opinioni adhareat, & qualiter hoc accipiendum sit. d. 28. n. 43. & seqq. p. 355
 Iudex ex sententia authoris si in magno dubio constitutus sit, ita vt in neutram partem propendat dum non possit alteri parti consilere mediam viam eligendo pro reo & possessore, si non adsit alia fauorabilis causa pro actore, puta matrimonij dotis aut similis iudicare tenetur. ibid. n. 44. p. 355
 Iudicium rutorum, quod in dubijs sit re per medium diuidenda, non est omnino ridiculum censendum & qualiter accipiatur. d. 28. num. 18. p. 351
 Iudicis officium, etsi non verum, ac propriam obligationem supponat, saltem supponit quasi obligationem, quam iudex præ oculis habere debet. d. 1. 5. n. 25. p. 182
 Mandatum, vide in verbo *Mandatum*.
 Iudicium redditur in inuitum, nec ex potestate rei conuenit pendere debet. d. 2. n. 43. p. 18
 Cum pupillo vel adulto agitatum absque tutoris vel curatoris interuentu, si illum habeat, vel seo careat, absque curatore in litem, in ipsius pupilli præiudicium nullum est. d. 2. n. 44. p. 18. & d. 5. n. 24. p. 52
 Quasi contractum inter partes inducit. d. 5. n. 60. p. 56
 Quo agitur ad euacuandam domum, simile est interdicto ne vis fiat ei, qui sine vitio possidet, & quare? d. 12. n. 22. p. 140
 A litis contestatione exorditur. diss. 23. num. 63. p. 291
 Sortis, vide in verbo *Sortis iudicium*.
 Jura omnia, quæ iudicium cum minore agitatum, in eius præiudicium non tenere disponunt, in eo tantum vim statuunt, quòd minor sit is, aduersus quem iudicium emanauit, non in eo an curatorem habuerit, nec ne? d. 5. n. 27. pag. 53
 Fere omnia, quæ de transmissione suorum heredum agunt, ita indistinctè, & generaliter loquuntur, vt de transmissione ad quoscumque eorum heredes, etiam extraneos, intelligi possint, ac debeant. d. 11. n. 61. p. 117
 Speciales casus continentia, tantum abest vt regulam generalem in omnibus aliis casibusificent, quòd imò ultra expressos regulam in contrariam firmam reddunt. d. 23. num. 12. p. 153
 Biennium concedentia in chirographo consenti, se mutuam pecuniam accepisse, quam non accepit, ad eius rei querelam proponendam, merum eius fauorem, & vtilitatem respexerunt, vt sola allegatione eum tutum redderent, & contrarium probandi onus in aduersarium transferrent, nec debent in damnum veri, & qualiter id contingat? d. 25. n. 11. p. 310
 Rursus vide in verbis *Leges, Lex*.
 Iudicium petitorium, & actio quasi confessoria, vel quasi negatoria competit pro iure perpetuò, vel quasi imposto super re immobili, vel æquipollenti, puta pro annuo sensu, non etiam pro

Index Rerum.

pro temporalis, & quare? d. 35. n. 22. p. 474
 Iuramentum & fidei interpositio æquiparantur, & quare? d. 35. n. 133. p. 495
 Iuramentum præcisè ad sui obseruationem obligat. ibid. n. 135. ibid.
 Iuramentum cur fuerit exactum, & seruari præcipitur in cap. ex rescritto de iureiurando. d. 35. n. 144. p. 497
 Ius obsecrum & perplexum, facto dubio æquiparatur, & non minus illius quam huius ignorantia quemlibet excusat. d. 28. n. 45. p. 355
 Iura partium non tantum dicuntur obscura, vt reo & possessori fauendum sit, cum in iute ob varios eius intellectus si in neutrum iudex se inclinet sed adhuc sit propendolus. ibidem n. 48. ibid.
 Iura ad ea quæ frequentius accidunt semper respiciunt. ibid. n. 77. p. 359
 Iura & actiones in iute, tertiam constituunt speciem sub appellatione bonorum mobilium, & immobilium, minimè comprehensam. d. 29. n. 18. p. 365
 Iura annorum redituum principaliter rei immobili coherent, super qua tantum constitui possunt eaque certa ac frugifera in ea saltem quantitate quæ valori debet pensionis, sumptibus deductis, æquivalent, ibid. n. 20. ibid.
 Iura simplicia nominum vel actionum, tam ex natura eorum stricta quam ex censura iuris tertiam constituunt speciem inter bona mobilia & immobilia. ibid. n. 22. p. 366
 Jura & actiones pertinent ad patrimonium, seu bona ciuilique. d. 8. n. 47. 85
 Gabellarum, & similia Principis vel Reipublicæ, cum perpetua sint, ad ius immobilium habentur, & super eis, velas talibus, census consignatiuus imponi potest. diss. 17. num. 13. pag. 218
 Juramentum non est seruandum in tertij præiudicium. d. 5. n. 64. p. 56
 In cuius obseruantia nullum est peccatum, omnino seruandum est, eoque nomine taxatur Pater Magni Basilii Legionensis. d. 10. n. 64. p. 102
 A minore 25. annor. in contractu à se celebrato interpositum, ipsum maiorem reddit, adeoque à beneficio in integrum restitutionis excludit. d. 6. n. 56. p. 65
 Contractui accedens, actionem alioqui temporalem, quasi lis contestata esset. in 40. annos perpetuat. d. 10. n. 1. p. 96
 Sive iuramentum iudiciale sit, sive etiam extraiudiciale, non quidem promissorium, aut confirmatorium, vt plerique voluerunt, sed litis decisorium duntaxat, quod non rectè ab aliis quibus simpliciter dicitur assertorium. ibid. n. 2. 3. 5. & 6. ibid.
 Promissorium cum assertorio malè confundit Ant. Faber. d. 5. n. 5. p. 96
 In inuentatio factum, quo res alienum iurantem exprimitur, an æquiualeat iurate promissioni soluendi debitum declaratum? d. 10. n. 3. & 16. p. 96. & 98
 Litis contestationis vim habere, sive in litis contestate locum succedere quod dicitur, in eo tantum iuramento verificatur, per quod deciduntur controuersie, sive id sit iudiciale, sive extraiudiciale, quod voluntarium, aut conuentionale dicitur. d. 10. n. 7. p. 96
 Extraiudiciale non decisorium, sed promissorium, aut confirmatorium, actionem non perpetuat, & quare? d. 10. n. 9. p. 97

Accipiendum est secundum naturam actus, vel contractus cui accedit. ibid.
 Accedens promissioni soluendi pecuniam, quam iurans acceptam fateretur, sequitur naturam, & conditionem ipsius promissionis, si scilicet pecunia fuerit numerata, sed si accedat iuramento soluendi eam. d. 25. n. 18. p. 312
 Assertorium dicitur omne illud, quod de re præsentis, aut præterita interponitur, dum sub eo aliquid sic esse, vel fuisse affirmatur ad veritatis declarationem; dissertat. 10. num. 15. pag. 98
 Id habet peculiaritè, vt formaliter, & expressè in quolibet actu præstandum sit, nec vltra eum vires suas exerat per solam relationem, aut subauditionem; d. 10. n. 17. ibid.
 Assertorium non decisorium, non magis actionem perpetuat, quam promissorium, & confirmatorium, & quare? d. 10. n. 19. ibid.
 Decisorium tam iudiciale, quam extraiudiciale est etiam assertorium, non tamen vice versa omne assertorium est decisorium; d. 10. num. 20. ibid.
 Assertorium sui naturà tantum ferretur ad declarandam veritatem rei præsentis, vel præteritæ; in eoque differt à promissorio, & confirmatorio, quorum proprium est, vt id, quod assertur in futurum verum fiat, dissertat. 10. num. 24. pag. 99
 Operatur vt Ecclesiasticus quoque iudex inter laicos cognitionem habeat. dissert. 10. num. 27. ibid.
 Assertorium non decisorium, non censetur per leges Regias prohibuitur in contractibus apponi, nec sub eorum ratione comprehenditur, sed assertorium decisorium, non minus quam promissorium, & actus omnino validi confirmatorium, siue potius corroboratorium, & quare? d. 10. n. 19. & 40. p. 98. & 100
 In legibus Regiis, illud apponi prohibentibus in contractibus aliis validis, necessario accipiendum est de iuramento, obligationis introducendæ, aut corroborandæ causa interposito. d. 10. n. 42. p. 100
 Eius verbum simpliciter prolatur, omnes sub se iuramenti species complectitur. d. 10. n. 53. pag. 99
 Cætera vide in verb. *Ecclesia res, Leges Regiæ, Princeps secularis, Reus conuentus*.
 Iure id est seruandum licet statutum expressè non sit, quod verisimiliter esset statutum, si de eo qualis fuerit. d. 4. n. 38. p. 38
 Iuris peritis ius, in quo versantur, ignorare turpitudini adscribitur. d. 2. n. 16. p. 15
 Iuris determinatio vbi certa non est in aliquo casu ex similibus licet sumere arg. ad idem in simili iudicandum. d. 15. n. 23. p. 182
 Antiqui correctio in dubio danda non est, d. 5. n. 9. pag. 50. dissert. 17. num. 56. p. 222. & d. 11. num. 54. p. 164
 Iurisdictio temporalis in materia sui natura spirituali potest quandoque certis ex causis per R. Pontif. casualiter exerceri. dissertat. 4. num. 83. pag. 44
 Ius canonicum in spirituali materia præualet, & in vtroque foro seruandum est, d. 1. num. 62. pag. 9
 Ciuile aut locorum lex municipalis, variandi, ac mutandi potestate gaudet, dissert. 6. num. 58. pag. 66
 Idem est de toto quoad totum, quod de parte quoad partem, d. 4. n. 20. p. 35. & d. 12. n. 66. p. 146

Index Rerum.

Transmissionem hereditatis impediens, partim prudentum interpretatione, partim nouis imperatorum constitutionibus iustis aliquor de causis temperatum est, dissertat. 11. numer. 25. pag. 110

Ius alicui semel legitime quæsitum, amplius ab eo inuito tolli nequit, d. 4. num. 49. p. 39 & d. 16 n. 52. p. 210

Ad debitum hereditarium, sola hereditatis, additione per heredem quæritur, dissert. 8. num. 5. p. 80

Accrescendi in hereditate, non ratione personæ competit, vt accidit in legato vsusfructus, sed ratione portionis, cui portio deficiens velut alluio accrescit, & eam sequitur quocumque ierit, d. 11. n. 21. p. 109

In feudis locum non habet, dissert. 15. nu. 101. pag. 196

Reale, fundo impositum, eius possessorem sequitur, d. 13. n. 48. p. 143

Quoad actionem ordinariam tantum, non etiam quoad executiuam regulariter, & quare? d. 14. n. 38. p. 168

Retrahendi rem semel alteri adiudicatam, odiosum est, & quare, qualiterque à iure prælationis differat? d. 17. n. 2. p. 216

Non competit nisi in casibus à iure expressis, nec Regis legibus cautum est vt competat in locatione Regiorum vestigialium, ibid. 3. & 4. pag. 217

Exequendi ex personali actione competens, decennij præscriptione tollitur, dissert. 26. nu. 1. pag. 319

Agendi ex contractu, etiam in privato instrumento contento, vel statim competit, si contractus sit purus, vel ex quo dies venerit, aut conditio sit impleta, si in diem, vel sub conditione, exindeque eius præscriptio currit, d. 26. n. 4. p. 320

Quod procedit in iure agendi ordinariè ex privato instrumento, secus quoad ius agendi executiuè quia id non competit, nec currit ante eius recognitionem, in quo differat à publico, ex quo si purum sit, statim exequendi ius competit, & ad præscriptionem currit, ibi num. 27. & 72. p. 323. & 330

Ius fisco vel alteri tertio ex venditione semel perfecta quæsitam quoad gabellam non potest ei tolli ob resolutionem contractus postea contingentem, etiam virtute præij pacti resolutiui, d. 3. n. 80. 81. & 82. p. 399

Ius rei affixum pro debito successiuo puta annuarum præstationum si ex contractu descendat vnicum est & vnica eius obligatio, secus si ex testamento, puta ex legato annuo quia in plura iura ac legata pro annuorum diuersitate scinditur, d. 34. n. 79. p. 459

Ius reale grauius constituitur in cenlu quam in pignore, & quare, dissertat. 35. numer. 146. pag. 498

Ius annui redditus an proprie & strictè seruitus sit ibid. n. 153. p. 501

Ius patronatus, in consequentiam successiois, vel maioratus vxoris competens, marito non communicatur, d. 4. n. 97. p. 47

Ius accrescendi & in legitima successione locum habet, d. 11. n. 96. ad fin. p. 122

Ius olim apud Romanos moribus introductum, ciuile Romanorum non minus dicebatur, d. 18. n. 13. ad med. p. 229

Iura ad solum effectum semper respiciunt, d. 11. n. 11. circa med. p. 131

L

L Aicus in delictis mixti fori non rectè punitus à iudice Ecclesiastico, iterum à suo seculari iudice condigna pœna puniri potest, d. 10. n. 51. pag. 101

Ruribus vide in verbo *Debitor laicus.*

Laudemium domino debetur ex alienatione rei emphyteuticæ ab emphyteuta facta, & an debeatur ex alienatione necessaria: remissiuè, d. 5. n. 52. p. 55

Legatarius certæ speciei quæ testatoris fuit, si legatum non repudiat verus eius dominus est ab adita hereditate, & ficitus à morte testatoris, d. 32. n. 47. p. 396

Legatarius heredem adeuntem hereditatem obligatum habet actione ex quali contractu, d. 32. n. 48. ibid.

Legatario aduersus heredem triplici actione consultum est, personali, reali & hypothecaria, & qualiter hoc procedat, ibid. num. 49. ibid.

Legatarius certæ quantitatis principalis, & dum ea soluitur alterius annuæ pro fructu, vel intereste, si vt hanc recipiat illius exactiorem differat, videtur illam breui manu ab herede accepisse, & iterum sui sub vsuris dedisse mutuo, dissertat. 35. num. 32. & à numer. 40. pag. 476. & 478

Legatarius non potest ex titulo legati alimentorum aliquid annuum ex tunc præcipuum recipere, sed id in sortem imputare debet nisi de intereste suo per veras ad legitimas probationes doceat, ibid. n. 33. p. 476

Legatarius in cuius potestate non est quantitatè principaliter legatum exigere licitè, dum illa per heredem non soluitur, recipit summam annuam accessoriè relictam, secus si illam statim petere valeat & quare? ibid. n. 41. p. 478

Legata si fuerit domus simpliciter aut alicui obligata quæ superficte extincta ad arcam reducat, vel alienam speciem mutetur hypotheca & legatum, non minus in ipsa area vel specie mutata conseruantur, idem si area simpliciter obligata, vel relicta cui ædificium postea fuerit impositum, dissertat. 33. numer. 53. cum 8. seqq. pag. 413

Legatum donatio est & fieri etiam potest annui redditus legatario præstandi, licet accedat legato quantitatis principalis vna vice soluendæ, si heredi facultas detur eam quories velit vel pro certo tempore retinendi, d. 35. nu. 29. cum seqq. p. 475

Legatum alternatiuum, iure validum est, vnumque censetur, non plura; & qualiter id procedat, ibid. n. 42. pag. 478. in eo est electio legatarij licet aliud sit in contractibus alternatiuis, in quibus electio est debitoris, ibid. num. 43. ibid.

Legatum pœnæ nomine quid sit: ibid. n. 35. cum 5. seqq. p. 477

Legatum alternatiuum si vtrumque principale non sit sed alterum accessorium & successiuum, dum primum non soluitur tantum quoad principale. Cuius exigendi facultatem statim reus habet sustinetur, & quare? ibid. num. 44. pag. 478

Legatorum fructus à die ex qua sunt relicta vel hodie apud nos si sint pura à morte testatoris legatarij efficiuntur, cum certa species testatoris propria legata est; secus si genus vel quantitas legetur, ibid. n. 48. p. 479

Legatum

Index Rerum.

Legatum alij quàm liberto ita relictum vt à testatoris monumento non recedat vel vt in certa ciuitate perpetuo moretur non valet, ibid. n. 64. pag. 483

Legatum, etiam non agnatum, ad heredes transfertur, si eius dies iam cesserit, itaut ius ad illud competens in pendenti non sit; quod & in fideicommissis vniuersali procedit, d. 11. n. 6. pag. 207

Legatum sub conditione datum sub contraria censetur ademptum, & quare? d. 11. n. 42. vers. *Nec obstat.* p. 114

Pro dote consanguineatum relictum, non pium, sed profanum censetur, & quare? d. 14. n. 46. vers. *Dixi.* p. 172

Adde *Tiraquel. de priuileg. pæ causa in presat. pag. mibi 4. vers. Quod tamen intelligendum.* Mantica *de consuet. lib. 8. tit. 6. num. 17.* Menochi *de presumpt. lib. 4. presumpt. 112. n. 5.* Surd. *de aliment. tit. 5. q. 6. num. 8. & 9. & titul. 8. priuileg. 1. n. 12. & 13.*

Legitima filij quem solum pater habeat Castellæ iure sunt omnia patris bona excepta quinta bonorum parte de qua tantum inter extraneos & pro anima disponere potest, dissert. 33. num. 31. p. 407. & nullo potest affici grauitate ibidem n. 32. ibid.

Legitima filiorum ad tempus mortis patris referuntur & secundum id æstimantur, ibid. num. 33. ibid.

Leonis constitutio quæ captiuus & consequenter obfidibus testandi facultatem concedit, non est apud nos recepta nisi bella fiant inter Christianos, d. 35. n. 121. p. 492

Legibus Canonice gubernantur terræ Romano Pontifici ratione temporalis iurisdictionis subiectæ etiam inter laicos, d. 27. n. 24. p. 342

Leges habente varios intellectus, non est ponendum in ea fundamentum, d. 28. n. 46. p. 355

Lex Principis secularis statuere non potest, vt ob moram debitoris in soluendo censum possit ille ad redemptionem cogi, & quare? d. 28. n. 59. pag. 357

Leges ciuiles prohibentes matrimonium pupillæ, vel adultæ cum tutoris, vel curatoris filio, abrogatæ sunt per ius canonicum, d. 1. num. 62. pag. 9

Forti, & styli, vxorem ad communia debita obligantes quando lucris minime renunciauit, aperte probatæ sunt in *l. 53. & 60. Taul. 8. & 9. tit. 9. lib. 9. compil. d. 2. n. 78. p. 22*

Styllian verè ac proprie leges sunt, ab eo editæ, qui auctoritatem legis condendæ habuerit, adhuc non satis constat, nihilque aliud sunt, quam declaratio legum fori, & ideo in eo tantum casu locum habent, in quo & fori leges, d. 2. nu. 80. ibid.

Forti, vt vim habeant, de earum vsu, & obseruantia in loco, vbi lis agitur, constare ex partis, cuius interest probatione debet, idemque in styli legibus contra D. Christoph. de Paz, d. 1. n. 81. & 81. ibid.

Stylli si quis forsan Princeps compilari iussit, non propterea de earum vsu testatur, & quare, ibi n. 83. ibid.

Omnes nostræ Hispaniæ sanctissimæ sunt, & prudentissimæ, d. 3. n. 26. p. 26

Iulia Miscella, & Papiæ Poppeæ, dum matrimonio, & liberis fauerunt, passim per alias leges iuris communis probatæ sunt, & solum quoad cælibum pœnas infirmatæ, d. 7. num. 15. & 16. pag. 71

Quæcumque ex rationis identitate regulariter extenduntur ad alium casum, siue potius illum sub ratione ipsa comprehendunt, d. 7. n. 21. & seqq. p. 72 & d. 10. n. 38. & 39. p. 100. de quo latius vide verbo *lex.*

Generales, vel particulares, temporali præscriptione debitum excludentes, non obstante mala fide debitoris, velut peccati nutritiua ipso iure nullæ sunt & in neutro foro seruandæ, p. 8. n. 11. pag. 81

Secus si solutioni debiti certas metas præstituant, quia intelligendæ sunt data bona fide debitoris, & Michæl Ziphontanus contractarium existimans taxatur, dissert. 8. n. 12. & 13. pag. 82

Regiæ, iuramenta in contractibus aliis validis apponi prohibentes, latè declarantur, d. 10. n. 21. p. 98 cum seqq.

An generaliter procedant in omni iuramento ad debitum pertinentem, non tantum promissorio, aut actus omnino validi confirmatorio, siue corroboratorio, sed etiam in assertorio articulo est controuersus, qui ad partes disputatur, d. 10. n. 22. cum seqq. ibid.

Duntaxat loqui videntur in iuramento promissorio, & confirmatorio seu corroboratorio; in quam rem earum verba expenduntur, d. 10. n. 23. ibid.

Ea ratione potissimum nituntur, quod iuramenta in contractibus aliis validis non ob aliam causam censentur apponi, quam vt Regia fraudetur iurisdictioni, quod & aliis Regis legibus acriter est inhibitum, ex eaque ratione illas ab iniustitia, de qua ab aliquibus argui solent, plures tumentur, d. 10. num. 26. 28. & 36. pag. 99. & 101

Quod in assertorio quoque iuramento loquantur, nonnulli Regnicolæ affirmant, d. 10. n. 30. pag. 99

Non tantum illa nituntur ratione tuendi secularium iurisdictionem, sed & vitandi secularium subditorum peritiam, aliæque damna tam spiritualia, quam temporalia, dissert. 10. num. 34. ibid.

Locum etiam habent in iuramento assertorio decisorio, non verò in assertorio non decisorio, atque ita contrariæ sententiæ conciliantur, d. 10. n. 37. ibid.

Reuocata non irritant simpliciter contractus iuratos, nec obligationes simpliciter, sed descendentes ex instrumentis ipsis, in quibus iuramenta sunt apposta, vt ex ipsorum legum verbis deducitur, d. 10. n. 65. & 66. p. 102

Aliæ Regiæ, vestigialia, & similia iura primo conductori addita ex secundo, ac perfecta licitatione, applicantes secundo facienti quartæ partis adiectionem, non excludunt prælationem primi pro eodem augmento, dissert. 17. num. 36. pag. 221

Iuris communis, exceptionem non numeratæ pecuniæ post biennium excludentes, de ea tantum exceptione loquantur quæ per modum querelæ proponi potuit, onere probandi in creditorem translato, non de except. in factum, ex defectu veræ numerationis competente; diuersi quæ effectusex opinionum contrarietate recensentur, d. 23. n. 13. & 14. p. 310

Legis Iuliæ, & Papiæ de caducis caput in multis deficiebat non satis liberis precipiens, d. 11. n. 90. p. 121

Licitè strictè in testamentaria successione loqueretur, & in legitima dignum fuit correctione, &

Index Rerum.

cumque ex causa; debuisset, à debitis etiam ignoratis debitorem regulariter tutum reddid. d.8.n.3.p.80.

Neque tantum à debitis similibus ei, de quo principaliter agebatur, sed etiam longè maioribus. d.8.n.4.ibid.

Non tamen extenditur ad debitum ex causa hereditaria, à liberante ignorata. ibid.n.5.ibid.

Quantumcumque generalis, nihil operatur quoad ignorata, vel incognita, & multò minus quoad debita nondum liberanti quaesita. d.8.n.6.p.81

Ipsò iure contingit per debiti solutionem, aut realem consignationem. d.23.n.65.p.191

Liberè verbum in c.2.de feudis, quid importet? d.15.n.83.& 85.p.191.& 193

Vbi quòd liberum arbitrium alicui commissum, ad ius alienum ledendum non pertineat.

Liberi ex linea materna descendentes, vel etiam ex paterna, sed extra parentum familiam constituti, vt emancipati, vel non constituti extra familiam, sed à patre praecessi, sui heredes parentibus non sunt, hereditatem tamen ex capite sanguinis transmittunt, non ad quoslibet heredes, sed ad alios ipsorum descendentes, d.11.n.85.& 86.p.120

Vide etiam in verbis *filius, heres, transmissio*.

Liberorum, ac filiorum appellatio proprie refertur ad legitimos, & naturales, siue ex legitimo matrimonio susceptos. d.1.n.21.p.5

Liberorum voto, ac deliderio non repugnat quòd parentes ipsi praerorientibus succedant, sed tantum praeter illorum votum talis euenire casus dicitur, contrarius autem secundum naturæ ordinem accidere. d.11.n.104.vers. *Non enim hac iura*.

Libertas quid sit? d.12.n.58.p.145

Dominorum, res suas cui velint locandi, non aliter eis auferenda est, quam per pactum solenne, siue in scriptis publice celebratum, & quare? d.12.n.61.ibid.

Quomodo domino restringi non potest res suas cui velit locandi, nisi per pactum in scriptis solenniter celebratum, siue nec secundo conductori tollenda est, vtendi ad libitum re conducta pro tempore suæ conductionis, & quare? d.12.n.65.p.146

Naturali æquitati, & rationi adedò conueniens est, vt nulla alia naturalia ratio ei regulariter praualeat, contra Ruginellum. diff.15. num.35. pag.156

Liberi in operum officialium impositione tamen manumissio finalem ei causam praebuerit non adedò onerari poterant vt ferè inutilis eis libertas videretur. d.35.n.66.n.483

Libertate se quemquam priuare an sit à natura prohibitum & quid inde ad operum venditionem. d.35.n.92.p.487

Licet dictio, & similes, sui natura implicent casum dubitabilem in sensu directo, & minus dubitabilem in sensu contrario, differt. 11. num.100. p.123

Limitata causa limitatum producit effectum, d.15.n.6.p.180

Limitatio regulæ debet esse de ipsa regulæ, siue ad eam pertinere. d.19.8.p.236

Vide etiam in verbo *exceptio*.

Liquidatio rei illiquidæ, in sententia vel instrumenti exequibili contentæ, non rectè fit in progressu executionis iam decretæ, ac inceptæ, etiam ante ipsam realem executionem,

siue pignorum venditionem, vel additionem, vt plures falsò existimant, id Bartolo imponentes. d.24.n.13.p.300

Fieri tamen potest in præambulo decernendæ executionis, quòd Barr. executionem vocat, atque ita multò verius intelligitur à Baldo, & cæteris frequentius. d.24.n.34.p.300

Si tamen facta sit in discursu executionis ante additionis sententiam, & realem executionem, non est ipsa executio retractanda, ob appellationem eo prætextu interpositam, quòd liquidatio non præcessit executionis mandatum. d.24.n.35.p.300

Litis, quæ de facto magis, quam de iure procedit, vel fuit, & aperte iuri repugnantem defensionem habet, non meretur litis nomen, vt ei fiat ac cumulatio alterius litis veræ, & legitime. d.13.n.11.p.152

Nulla esse potest, vbi cessat alterius partis contradictio. d.23.n.59.p.290

Si contestata sit super actione ordinaria, non licet actori inuita altera parte ad executionem progredi, & si expensas refundere sit paratus, secus si nondum fuerit contestata, quomodo contrariæ sententiæ conciliantur. d.12. num. 70. pag.146

Lites duæ vbi ad idem tendunt, accumulationi actorum regulariter locus est. differt. 12. num. 10. pag.138

Litigiosi vitium semel contractum, etiam ob litrem ab alio de dominio motam, mihi ex alia causa ac personali actione ad eandem rem agenti proficere potest. d.14.n.42.p.168

An ex alienatione facta lite pendente super actione personali ad rem ipsam alienatam, inducatur, ad effectum, vt possit in tertium actio, & executio dirigi? d.14.n.43.p.169

An etiam inducatur ex bonorum alienatione, in fraudem paratæ executionis facta, cum actione personali ad quantitatem agitur? d. 14. n.44. ibid.

Siue in vers. *Dixi, ac repeti*. Vide etiam in verbo *Executio*.

Litigiosi vitium in re, ad quam agitur actione personali, post litem contestatam, alienata, inducitur quoad possessionem, sicut quando agitur act. hypothecaria, & quare? d. 14. num. 43. *inter quas, vers. Qua propter ego, & vers. Nam & ex eadem*.

Litis contestatio aliquando desideratur ad præscriptionem interruptendam, & quid iure Regio? d.26.n.88.p.333

Eius vim in executiis, & summaris obtinet primus actus repugnans, & contradicens, qui causæ metra concernat, puta rei oppositio, aut qui post litem contestationem sequi solet, vt dilatio ad probandum. d.26.n.89.p.333

Locatio non minus per testes quam per scripturam probatur. d.12.n.1.p.139

Ad longum tempus à Republica vel Ecclesia facta, non minus quam vitalicia renouationis æquitatem habet. d.13.n.24.p.154

Idem in prædiis priuatis eo saltem casu locum obtinebit, quo constet, conductorem ad longum tempus rem sic conductam omnino meliorasse, nam pro sequenti tempore relocationem impetrabit saltem pro pensione ab altero oblata, quomodo intelliguntur non nulli Doctores simpliciter loquentes, differt. 13. num. 25. pag.154

Facta à priuato in quo differat ab ea, quæ fit à Principe vel Republica, d.13.n.34. & seqq. p.155

Index Rerum.

Prædiorum priuatorum si ea lege facta sit, vt ipsi domino sint pro pensione obligata, in necessarium consequentiam videtur in conductorem vile dominium translatum, vt talis pactio sustineatur, absque prelationis tamen iure, quòd conductori prædiorum publicorum competeret, & quare? diff. 15. n. 49. & 50. p.157

Regiorum iurium, vel reddituum ex secunda additione facta, censetur iuxta dispositionem legum Regiarum facta sub resolutoria quadam conditione, si alius intra tempus per eas præsumtum quarta partis adiectionem (vulgo *la puja del quarto*) non fecerit. d.17. num. 18. p.118

Valde similis est venditioni, & conductioni emptioni, iisdemque iuris regulis consistit. d.17. n.20. & 21. ibid.

Operatum, si duobus simul facta sit, hoc est in idem tempus collata, cur priori conductori prius satisfaciendum sit? diff. 19. num. 32. p.240

Domus, vel fundi si duobus pro eodem tempore facta sit, & neuter in eius possessionem inductus, primus præfertur. diff. 19. num. 33. ibid.

Idem si secundus conductor tantum in possessionem fuerit inductus, qui ab ea iam ceciderit, & cum primo ad ipsam à domino petendam concurrat, & quare? d.19. n.34. in fin. & n.35. ibid.

Ad vitam tantum, non etiam ad longum, vel longissimum tempus iure nostro Regio, ex nonnullorum Regnicolarum sententia, ius habet perpetuæ locationis, vtile dominium in conductorem transferens; sed contrarium tantum verius defenditur. diff. 19. num. 41. & 42. p.241

Ad longum tempus, locationi perpetuæ æquiparatur, sub eoque nomine saltem late includi potest. diff. 15. num. 46. p.186. & d.19. num. 44. p.241

Vbi contracta est adiecta pignoris conuentione, qui prior de pignore, siue hypotheca conuenerit, aliter præferendus est qui primò in rei locatæ possessionem inductus fuerit. d.20. n.1. & seqq. p.346

Liquidatio facti perplexi & offuscati siue altiorum, vt aiunt, indaginem requiritentis in summaris iudiciis non fit, sed in iudicium directum seu plenum referuatur. d.28.n.47.p.355

Locatio & conductioni iisdem iuris regulis consistunt. d.35.n.5.p.471

Locatio sui naturæ dominium non transfert & licet in longum vel perpetuum tempus facta vile, saltem transferat, tamen in locatione operatum, liberi & ingenui hominis id verificari nequit. ibid. n.87. p.486

Locatio perpetua fit pro certa mercede annua venditio pro pretio pro vna vice soluendo. ibid. n.89. p.486

Locator locatione finita potest pro libito alteri cuiumque rem locare, neque ad eam relocandam primo conductori pro pretio ab altero oblato regulariter cogitur, nisi se per scripturam ad hoc adstrinxerit. d.12. num. 1. cum seqq. p.137. & d.15. n.8. & 27. p.180. & 183

In dubio præsumendus non est, vt nec alter contrahens, per pactum contractui appositum inutilem eum reddere velle. differt. 13. num. 50. p.157

Qui pro securitate rei locatæ rem ipsam hypothecæ supponit, si eam alteri locet, & tradat, an satisfaciatur soluendo interesse primo conductori? d.20. n.5. p.146. & latius à n.16. p.248

Ipsè, aut vniuersalis eius successor tenetur ad interesse conductori, qui à singulari successore rei locatæ ea vti impeditur. diff. 20. num. 11. p.247

Ruribus vide in verbis *Conductor, Dominus, Lucius Marthaus, Ricio excludendi, Ratio preferendi, Successor singularis*.

Loci verbum generale est ad cuiuscumque generis loca, vel prædia, tam scilicet rustica, quam vrbana. d.13. n.5. p.151

Nisi subiecta materia, quæ ad sola oppida, vel territoria referatur, prædiorum comprehensionem excludat. d.11. n.6. p.152

Lucius Marthaus de Apizella, & Mauricius Apizella taxantur docentes, primum inquilinum, vel colonum relocationem sibi pro sequenti tempore factam esse contententem, non alias contra secundum, scripturam habentem, admittendum fore, quam si talem locationem per quinque saltem testes probauerit. diff. 12. n.70. p.146

Lucra constante matrimonio quaesita, viri, & vxoris apud nos communia sunt. d.2.n.61.p.20

Eorum nomine veniunt etiam fructus quortumcumque bonorum mariti vel vxoris, qui iure nostro Regio vtriusque coniugis similiter communes sunt. d.2.n.67.p.21

Ludouicus Gozadinus, & alij, ita demum admittentes, etiam re non integra locum esse iuri petendi renouationem, si nulla detur negligentia non petentis, declarantur. d.16. n.67. p.212

Lusitania, ac Britania statuta referuntur, minores coniugatos à curatorum potestate liberantia. d.1. num. 18. & 77. p.5. & 10

Ordinatio refertur, admittens heredem scriptum emphyteutæ non nominantis, quasi ab eo nominatus esset, quæ velut exorbitans merito ab eius interpretibus restringitur. d.16. num. 40. pag.107

Nonnullæ alie explicantur, & exornantur in *indice locorum ad fin.*

M

Magistratus, & alios ad prouinciæ, vel Regni gubernaculum assumptos an inconueniens sit, vxores suas secum ducere? d.4. n.7. & 94. p.14. & 46

Vbi affirmatiue concluditur sub quodam temperamento.

Magistratus Prouinciales quamquam infantes, & & culpæ vxorum nefcii, ex eorum criminibus in officio commissis, petinde ac ex suis peccatis obnoxij sunt. d.4. n.94. p.46

Maioratus possessori si duo filij simul nascantur non eodem impetu, quòd impossibile est, sed ita velociter, vt discerni nequeat quis prius natus fuerit; ambo pro vitæ suæ tempore in eodem maioratu succedent, & post eam indiuisiuis ille deferatur ad ipsorum primogenitum. d.4. n.22. p.36

Quod est iure communi controuersum sit, apud nos tamen lege definitum est, ibid.

In eo disposita legitimum argumentum non præbeat ad Regnum, vel Regale feudum, & quare? d.4. n.25. p.36

CCC Illud

Index Rerum.

Illius institutio, & succedendi forma apud nos originem immediatam duxit à l. 2. tit. 15. parti. 2. ibi. n. 27. p. 37.
Et medietatem à lege Gmbrica, n. 35. p. 38.
Possessor, & si non possit eius res voluntarie alienare, potest tamen ex causa necessaria ad satisfaciendum fundatoris debitis antea contractis, vel ad quæ aliâ ipso iure tenetur. d. 5. n. 50. p. 54.
Si electus ille sit, siue electione, aut nominatione deferendus, ea non facta succedit primogenitus. d. 16. n. 45. circa finem, vers. Nam ex eadem ratione.
Maioratu seu vinculo de bonis immobilibus simpliciter fundato annuunt etiam redituum iura, sub huiusmodi institutione comprehenduntur. d. 29. n. 31. p. 367.
Maioratu à patre plures filios vel nepotes habente instituto ex tertia bonorum parte in quam vnus ex illis sub illo onere meliorauit, an vnus solus filius patri superest, contradictione sua talem institutionem irritam reddere valeat. dissertat. 33. numer. 30. cum 5. seqq. pag. 407.
Maioratus domus si casu fortuito sit collapsa, & postea à possessore reedificatur qualitatem maioratus non recuperat, nisi ex maioratus noua impositione aut regia facultate ad id obtenta, ibid. n. 80. p. 436.
Malis ex duobus in dubio minimum eligendum est. d. 4. n. 51. p. 39.
Mandatam morte mandatarij re integra expirat. d. 16. n. 43. p. 207.
In dubio non presumitur, nisi probetur. d. 14. n. 52. p. 302.
Sui naturâ formam inducit specificè obseruandam, quæ tamen si certum finem, & effectum respiciat, qui alio modo sequatur, per eum modum illi satisfactum erit. dissertat. 21. numer. 39. pag. 262.
Iudicis de recognoscendo, preparatorium est ad executionem, ad quam per illud deuenitur. d. 22. n. 4. p. 273.
De recognoscendo, neque sententiæ diffinitiuæ vim habet, neque grauenam continet irreparabile, & quare? dissertat. 22. numer. 9. p. 274.
De declarando ante litis gressum ad partis instantiam factum, appellationem suspensiuam non admittit. dissertat. 22. numer. 7. & 31. pag. 274. & 279.
De exequendo, aliam post se sententiam expectat, vel additionis, vel absolutioam in eodem iudicio executiuo. dissertat. 22. numer. 33. pag. 279.
De exequendo, est pars executionis, & idè idem de eo, quod de ipsa executione iudicandum est. d. 22. numer. 35. pag. 280.
Mandatarius ad vendendam pro certo pretio rem aliquam specialiter constitutus, regulariter non potest habere fidem de pretio d. 30. numer. 62. pag. 279.
Quod limitatur. n. 63. p. 380.
Marcus Antoninus Philosophus, qui & Aurelius dictus est, constitutione sua effecit, vt adulti omnes, nullis redditus causis, absque vlla honoris sui iactura curatores acciperent, non tamen inuiti (vt putauit Reuarius) sed volentes. d. 1. numer. 27. & 54. pag. 5. & 8.
Marcus Antonius Baurius, & nonnulli alij Doctores male citantur pro extensione l. nam & postea 9. §. si is, qui temporalis, ff. de iur. iur. vt proce-

dat etiam in iuramento extraiudiciali promissorio, cum loquantur tantum in iuramento à parte parti delato, d. 10. n. 14. p. 97.
Maritus bonorum dotalium vxoris nedum administrationem, sed & dominium habere dicitur. d. 1. numer. 3. pag. 12.
Bonorum tantum vxoris paraphernalium, quæ ipsi marito tradita sunt, iure communi administrationem habet, iure verò Regio Castellæ, etiam paraphernalium, quæ sibi tradita non fuerunt. d. 1. numer. 4. p. 3. d. 4. numer. 13. p. 90. & d. 9. numer. 27. pag. 34.
Si sit minor 25. annis, an sit absurdum, quod sub curatore sit, & vxorem, eiusque bona sub sua potestate habeat, in quam rem nonnullæ leges referuntur. d. 1. n. 5. p. 4. & explicatur à n. 33. p. 7.
Vxoris suæ minoris curator esse non potest. d. 1. numer. 25. pag. 5.
Et eius rei ratio remissit. n. 31. p. 6.
Vbi quoddam aliud sit in curatione ad litèque ratio ab impugnatione defenditur. n. 1. tit. 1. p. 11.
Ita demum in vxoris bona potestatem accipit, si eius administrationi illa subijci possint, quod exemplis ostenditur. d. 1. n. 32. p. 6.
Vxorem corrigere, & castigare potest saltem modice. d. 1. n. 43. p. 7.
In res vxoris non tantum potestatem habet, vt eas administrare, & gubernare valeat, sed etiam vt illis velut proprijs vti, ac frui possit. d. 1. numer. 44. p. 8.
Eius bona, si sit minor, in curatoris potestate esse inconueniens non est, est vxoris bona ad rectam domus, ac familiæ gubernationem non sufficiant, & quare? diss. 1. numer. 52. ibid.
Etiã particeps sit quoad fructus, ac legitimus administrator quorumcumque vxoris bonorum, non tamen Regni, alteriusve iuris, quod inhæret maioratui, vel patronatui, cuius illa domina est. d. 4. à numer. 15. & 86. & numer. 97. p. 15. 45. & 46.
Vide etiam in verbis *Femina, Regina, Regnum*. Quemadmodum res suas non potest administrare, vt curator, si nec vxoris res virtute Regiæ pragmatice anni 1623. & quare? d. 6. numer. 34. pag. 63.
Non potest illius virtute vxoris suæ curator esse, nec ante 25. ann. tale munus quoquo modo exercere. d. 6. n. 38. ibid.
Vt omnimodo communionis bonorum suorum, & vxoris periculum euitet, ei consilium vt in matrimonij limine bonorum descriptionem, siue inuentarium faciat. dissertat. 8. numer. 57. pag. 86.
In paraphernalibus, quæ ipsi tradita sunt, cogi non magis potest, quam in dotalibus, ad consentiendum vxori, circa illa in iudicio comparere volenti. d. 9. n. 28. p. 91.
In repositis, siue ipsi non traditis ab vxore, administrationem habet non priuatiuè, sed cumulatiuè cum ea, ita tamen vt vxoris consensum præter alienationis causam requirere non teneatur, nec ad agendum pro eis tam in iudicio, quam extra. dissertat. 9. numer. 29. & 31. pag. 91.
Iure communi inspecto, ad agendum pro vxore in his bonis absque cautione de rato non admittitur. d. 9. n. 32. ibid.
Vxori pro his bonis in iudicio comparere volenti consensum suum accommodare apud nos tenetur, siue ad licentiæ præstationem per iudicem cogi. d. 9. n. 34. ibid.

Index Rerum.

An vxoris prædefunctæ hereditibus dotem repetentibus adulectij exceptionem opponere possit? referitur negatiua sententia Ant. Gom. laïque impugnat, & affirmatiua defenditur. dissert. 14. nu. 22. cum seqq. p. 165. maximè n. 25. ibid.
Post diuortium inter eum, & vxorem celebratum, vel litem super eo moram, nedum adulectij exceptionem aduersus vxoris heredes dotem repetentis obicere potest, sed & actionem aduersus illos habet ad eam petendam. d. 14. n. 28. p. 166.
Neutrum tamen vtiliter potest, nec de adulectio vxorem accusare, si ei lenocinium præbuerit. d. 7. n. 31. p. 73.
Maritus qui in dotali instrumento se dotem ab vxore accepisse fatetur, licet de ea restituenda nihil inchoauerit, tacite tamen id promississe intelligitur, ad idque executiuè cogi potest. d. 28. n. 32. p. 353.
Maritus amouens res vxoris vel è contra furti proprie actione non tenetur, sed honestiore rem amotarum, & turis conditione & rei vendicatione. d. 31. n. 67. p. 397.
Masculinum concipit femininum in materia indifferenti, & in fauorabilibus. dissertat. 2. nu. 62. pag. 20.
Masculus simul cum femina ex eodem ventre natus, regulariter non debet primò natus presumi, nisi libertatis fauor concurrat. d. 4. n. 73. pag. 41.
Matthæus Afflicus dum docuit, colonum antiquum nouo pro eodem pretio præferendum esse, rectè intelligitur à Prospero Carauita in eius addit. & alijs, quod loquatur inspecta consuetudine, seu lamunicipali ciuitatis Neapolitana. d. 13. n. 8. p. 152.
Rursus dum asseruit, recognitionem proprie subscriptionis non nocere recognoscenti, cui scriptura lecta non est, declaratur, vt in casu valde specialia, ac notabili loquutus fuerit, vltra quem recognoscentis iuris contra se præsumptionem habet. d. 15. n. 38. & 49. pag. 313. & 314.
Mater, filiis impuberibus tutorem non petens, legitima eorum successione ex S. C. Tertul. priuatur, eademque pœna afficitur, si non petat curatorem ipsam impuberibus, quo casu illo egeant, aut si prægnans non petat curatorem bonis, non etiam ventri. diss. 7. numer. 32. pag. 74.
Quæ ad secundas conuolauit nuptias, non potest donationem à se filiis prioris matrimonij factam ex causa ingratiitudinis regulariter reuocare (tres enim causæ nouissimo iure excipiuntur) multoque minus poterit quæ non nubens inhoneste ac turpiter vixerit, & quare? d. 7. n. 40. & 41. p. 75.
Caret potestate in filios. dissertat. 11. numer. 74. & 86. p. 118. & 120.
Ei succedunt filij ipso iure ex S. C. Oficiano, idest iure ciuili, cuius pars est Senatus Consultum. d. 11. n. 75. p. 118.
Matrimoniales causæ spirituales sunt, & in eis procedit decisio rex. in c. fin. de iudicis in 6. aduersus Ioannem à Saude, & Frisice curiæ decretum, ab eo relatum. dissertat. 6. numer. 62. pag. 66.
Matrimonium masculi minoris cum curatoris filia, non æquè prohibetur, ac femine minoris cum curatoris filio, qui rationum redditioni potest impedimento esse, non sic curato-

ris gener. d. 1. n. 58. pag. 9.
Pupillæ, vel adultæ cum tutoris, vel curatoris filio, dumtaxat prohibetur durante minori ætate, quando ratio reddi speratur, non post, cum iam reddita est. d. 1. n. 60. ibid.
Omni iure favorabile est ob publicam causam, iustos ex eo liberos suscipiendi. d. 6. n. 50. p. 65. & d. 7. n. 12. p. 70.
Contrahens per verba de presenti cum vna vxore, dominium corporis vel proprie voluntatis, ad potentiam copulæ in eam transfert, quod in aliam vxorem à se postea ductam non potest per actuale copulam transferre, & quare? d. 19. n. 26. p. 216.
Eius causa collatum ab vno coniuge alteri, in patria potestate constituto, non acquiritur patri quoad proprietatem, & quare? d. 7. numer. 35. pag. 74.
Mauritius Constantinopolit. Imp. contra Hispanos bellum mouit occasione pacti inter Athanagildum, & Iustin. Imperatorem init. diss. 22. n. 23. vers. Quibus præmissis. p. 277.
Media via in sententiis iuris auctoribus plerumque placuit, eamque sequentes iudices laude digni existimantur. d. 28. n. 18. p. 331.
Melioratio tertiz vel quintæ bonorum partis aut vtriusque simul debita ex contractu vel testamento, & assignata super certo fundo illo non sufficiente vel perempto ex alijs obligationibus supplenda, vel soluendo est. d. 33. numer. 6. p. 405.
Melioratio à patre inter filios facta reducitur ad tempus mortis patris, & secundum illud vires habet & augmentum, vel diminutionem recipit. ibid. n. 33. p. 407.
Melioratione quotæ bonorum filio à patre facta & in re certa assignata obligatio principalis pura & personalis nascitur nec per Consignationem suspenditur & quare? ibid. numer. 50. pag. 411.
Melioramenta non sunt necessariò probanda à proximioribus, vel herede vltimi emphyteutæ vitalitij, eandem pensionem offerente, quam extraneus, vt ei præferatur, & renouationem impetret, quamvis ea probare vtile sit ad renouationem facilius obtinendam, & sub antiquo canone. d. 13. n. 26. p. 154.
In emphyteusi, & feudo non pertinent ad dominum directum, sed ad facientem, & eius heredes, etiam extraneos. d. 16. n. 82. p. 214.
Eis defunctis successor priuaretur, si renouatio ei non fieret pro pensione, antiquo eius valori respondente, sed presentium tantum, quem meliorationes præsterunt. dissertat. 16. numer. 83. ibid.
Meliorationum pretium si dominus offer heredi vltimi emphyteutæ, an possit emphyteusum cuiusque concedere, nec teneatur ad renouationem illi faciendam? d. 16. numer. vlt. vers. Sed nec verum. p. 215.
Mensis appellatio de 30. diebus tantum regulariter intelligitur. d. 18. n. 7. p. 227.
Quod procedit cum ad certum, ac determinatum mensum non refertur, secus si refertur ad mensum habentem 31. dies, d. 18. n. 20. pag. 232.
Si non vnus, sed plures sint ad aliquem actum assignati, intelliguntur hi, qui casu occurrerint. d. 18. numer. 21. ibid.
Eorum plerumque leges meminere, illos ad aliquem actum merè ciuilem præstitissent, & eius rei exempla. d. 8. n. 22. p. 82.
C C C 2 Non

Index Rerum.

Non tamen talis mentio tunc referri potest ad sexaginta dies tantum, sed ad sexaginta, & unum, & quare? d.18.n.23.p.233
 Rursus vide in verbo *Lex*.
 Mercator qui statim vel paulo post merces emptas, ac sub fide pretij acceptas, aufugit, seu foro cessit, earum dominum non retinet ut in illis quasi propriis anteriores eius creditores praeferantur, sed venditori potius earum vendicatio competit, dissertat. 30. numer. 48. pag.378
 Michael Ziphontanus taxatur, simpliciter docens, leges Regias petitioni debiti certas metas praesituentes, illisque lapsis creditorem excludentes, procedere etiam data mala fide debitoris. d.8.n.13.p.82
 Sed declaratur. n.14. ibid.
 Varius exitit in eo articulo, vtrum contra uxorem in bonis paraphernalibus matrimonio durante praescriptio curat, nec ne: prius affirmatiuam sententiam docens, & tandem in negatiuam magis inclinas, argumento eius, quod in filiofam. traditum est, inter quem, & uxorem nullam se differentiae rationem inuenire profertur, quam tamen excogitauit optimam Roder. Suar. d.9.n.6. & 7.p. 88. & a nu.18. pag.91
 Miles ignominiae causa exercitu missus infamia notatur, quo nomine intelligitur qui ex ea causa missus est quocumque exercitu, non tantum proprie sumpto, prout significat integram legionem, multis militum numeris constantem, sed etiam minus proprie prout significat unam tantum cohortem, vel alam militum, & quare? d.7.n.28.p.73
 Minor uxorem ducens, potestatem accipit non tantum in eam, cuius caput, ac rector est, sed etiam in eius bona, quorum administrationem habet, dissertat. 1. numer. 2. & 32. p.3. & 6.
 Finita cura, & non ante, curatorem, vt & pupillus tutorem finita tutela, ad rationes reddendas compellere potest, cuiusque bona pro reliquorum solutione tacite obligata habet. diss.1. num.12. pag.4. & dissertat. 6. num. 36. pag.63
 Qui a curatoris potestate antea liberari, & rerum suarum administrationem ipsi tanquam maiori committi desiderat, venia aetatis impetratione eget. d.1. num.27.p.5
 Qui aetatis veniam a Principe impetrauit, bona sua immobilia absque decreto alienare, aut obligare non potest. d.1.n.29.p.6
 Quod matrimonium contrahens non propterca a curatortis potestate liberetur, docuerunt plurimi tam ex Regnicolis, quam ex exteris, antiquis, & neotericis. d.1.n.31. ibid.
 Olim, etiam si impubes esset, legitimus tutor erat nudo nomine agnatorum suorum, & id nudum nomen Iustinianus sustulit. d.1.n.37. pag.7.
 Per matrimonium, etiam cum curatoris filia contractam, non statim ab eius potestate liberatur, nec proinde potest tunc administrationis rationem ab eodem exigere, sed post exactam tantum minorem aetatem, dissert.1. num. 57. pag.9
 Quod a curatoris potestate liberetur eodem modo, quo filius liberatur a potestate patris, non solum ipsi minori fauorabile non est, sed imo contrarium magis eius interest. d.1.n. 72. pag.10

Si curatorem recipere nolit, bonorum suorum administratio ei interdicta, non est, non tamen plena, & libera conceditur, sed restricta & restitutioni in integrum obnoxia. d.2.n.10. pag.15.
 Si ei a patre, vel matre curator in testamento non iure detur, an illius consensus desideretur, vt talis curator possit a iudice confirmari? plures affirmant, sed alij longe verisimilium negant, quorum sententia retinetur. d.2.n.18. cum 4. seqq. p.15
 Qui nunquam fuit sub tutore, sed tempore mortis patris iam pubes erat, ex sententia Ant. Fabri, tantum comprehenditur sub regula *Item inuiti inst. de curator.* vt inuitus curator accipere non cogatur. d.2.n.33.p.16
 Sed contrarium defenditur, ex n. seq. ibid.
 Qui tutela iugum expertus est, apud aliquas nationes ab adulta aetate incipit esse sub cura eiusdem tutoris. ibid. n. 33. ibid.
 Coniugatus siue vir, siue femina, valide pro mutuo, vel alio debito, intuitu coniugalis locietatis contracto, obligatur siue coniunctim, siue seorsim, & siue coniuges minores habeant curatorem, siue eo careant, idque absque specificatione, vel nullitatis, contra ordinarias regulas. d.2.n.69.p.21
 Si coniugatus sit, valde molestum ei est, quotidiana alimenta, sibi & familiae necessaria a curatore exigere, ad quod vitandum nonnulli D.D. his, qui ad rerum suarum administrationem apti sunt consulunt, vt venia aetatis impetratione sibi prospicerent. d.5.n.17.p.52
 Bona sua & vxoris recipiens iuxta tenorem Regiae pragmatice ann. 1623. c.19. legitimam personam nihilominus non habet per se in iudicio standi, sed omnino ad id eget curatore in litem, & quare? d.5.n.29. ibid.
 Ab initio curator non accipiens ex facultate sibi a iure concessa, saltem illum accipere ad litem cogitur, & quare? d.5.n.22. ibid.
 Etiam aetatis veniam non habens, in spiritalibus tamen, & beneficiis legitime in iudicio comparere potest. d.5.n.28.p.13
 Ex vi Regiae pragmatice bonorum suorum, administrationem recipiens, qua ratione illam non plenam, sed restitutionem obnoxiam recipit, eadem nec legitimatus censetur vt per se in iudicio comparere valeat, nec proinde impeditur de iudicij aduersus se lati nullitate dicere. d.5. n.29. ibid.
 A tanto iuris communis privilegio per Regiam pragmaticam exclusus censeri non debet. d.5. n.30. ibid. & d.6.n.54.p.65
 Nec per eam censetur habitatus, vt bona sua immobilia absque iudicis decreto valide alienare possit, & quare? diss.5.n.31. & 32.p.53
 Qui ab initio absque curatore viuere elegit iuxta facultatem sibi iure communi concessam, alienare nequit immobilia absque iudicis decreto. ibid.
 Nec qui aetatis veniam a iudice impetrauit, quamuis hic possit in iudicio legitime comparere. d.5.n.33. & 34. ibid.
 Si patre careat, etiam post adultam aetatem gaudet privilegio legis vni. C. quando Imperator inter pupill. & viduum, vt causas suas ad Regiam curiam deferre possit, etiam stante pragmatice anni 1623. contra Gabr. Aluarez. d.5. num. 66. 71. & 72. p.56. & 57
 Patre orbatus, inter miserabiles personas connumeratur, & quare? d.5.n.67.p.57

Index Rerum.

Si patrem habeat, eiusque praesidio munitus sit, tali privilegio non potitur. d.5.n.70.p.57
 Post certam aetatem potest a lege, vel statuto habilitari, & pro maiore haberi. d.6.n.11.p.60
 Aetatis veniam impetrans, non magis aduersus contractus a se gestos in integrum restitui potest, quam si maior esset, nec minus legitimam personam habet, per se in iudicio standi, sed eandem per omnia. d.6.n.12. ibid.
 Matrimonium contrahens an ex vi pragmatice bona sua, & vxoris perinde administrare absolute possit, ac si aetatis veniam a Principe impetrauerit? d.6.n.13. ibid. & a n.41.p.64
 Matrimonium contrahens ante 18. ann. an ex vi pragmatice post id tempus pro maiore habilitatur, vt & restitutioni in integrum beneficio excludatur, & legitime in iudicio comparere possit? d.6.n.15.p.61. & a n.34.p.65
 Ex vi pragmatice bonorum vxoris curam non recipit, quia hoc esset ei valde onerosum. d.6. n.36.p.63
 Magnum, ac mirabile privilegium ab ea consequitur, vt bonorum suorum, & vxoris administrationem a curatore absque aetatis venia remouere possit, non amittens alia minorum beneficia, quae amittunt talem veniam impetrantes. d.6.n.43.p.64
 Iurans non contrahere contractus a se celebrato, fingitur maior, & idem aduersus eum restitui non potest, in quo similis est minori, aetatis veniam impetranti. d.6.n.56.p.65
 Si maior sit 14. ann. licet super possessoria causa in iudicio agere possit, tamen aduersus acta praesudicialia iuuaui valet restitutionis beneficio. ibid. n.60.p.66
 Idem in causis beneficiis, & aliis spiritalibus. ibid. n.61. ibid.
 Quod ei actus, vel contractus a lege permittantur, vel quod administratio concedatur, stricta tantum quoad nudos terminos diuersificantur, at in modo statuendi, & in ratione statuti minime differunt. d.6.n.63. ibid.
 Etiam post 18. ann. matrimonium contrahens, pragmatice privilegio, bonorum suorum, & vxoris administrationem ei concedente potitur, ex receptissima praxi in Hispania, & Granatensi Senatu. d.7.n.10.p.70
 Post tactum 18. ann. matrimonium contrahens, etsi pragmatice verbis iuxta eorum corticem non continetur, at sub eius mente, & ratione comprehenditur. d.5.n.47.p.76
 Caetera vide in verbo *Cura, Curator, Matrimonium, Pragmatica, Pupillus.*
 Missionis in possessionem beneficium, vide in verbo *Beneficium.*
 Monachus Abbati obedientiam debet in omnibus ad regularem conseruationem pertinentibus, adeoque in expectantibus ad utilitatem & necessitatem Monasterij, & quare? d.35. n.139. p.496
 Monachus retinens, & ipse extra claustra habitans, qualiter excoletur ne in iuris penas incidat. ibid. n.142.p.497
 Monachus seruo magis quam filiofamilias equiparatur in his quae monacho aptari possunt & in quibus eadem subest ratio, maxime vbi talis equiparatio Monasterio utilis est. ibid. n.144. ibid.
 Monasterij vel Ecclesiae bona ob magnum as alienum alienari legitime possunt. d.35.n.104.p.488
 Motus proprius Pij V. de censibus in Hispania receptus non est nec vbi receptus est improbat D. D. *Vela Dissert. Iuris Tom. I.*

velut usuraria & contraria substantiae censuales contractus omnia facta ibidem prohibita, sed ea tantum quae opponuntur formae in initio illius proprii motus praescriptae. d.18.n.26.p.352
 Motus proprius Pij V. siue in versiculo postremo scilicet omnes expenditur. d.33. n.18. pag.406
 Monarchica gubernatio melior semper visa est caeteris gubernationibus. d.4.n.40.p.38
 Mulier conigata pro marito captiui redemptione absque iudicis licentia bona sua alienare etiam apud nos potest. d.6.n.18.p.61
 Viro defuncto ad secunda vota transiens, iniuriam quodammodo illi videtur irrogare, & ex ea susceptis liberis, & quare? d.7.n.41.p.75
 Mulieres in Hispania succedunt in Regno, masculis deficientibus, licet secus sit apud Gallos, ex eorum lege Salica. d.4.n.92.p.45
 Plures fuere valde constantes, prudentes, fortes & Republicam optime gubernantes. d.4.n.93. p.45
 Mulierum consilium in condendis statutis adhibendum regulariter non est, & quare? d.4.n.6. p.34
 Genus imperiosum est. ibid. n.8. ibid.
 Conditio non in omnibus deterior est quam masculorum, imo in plerisque melior. ibid. n.89.p.44
 Caetera vide in verbo *Femina.*
 Mulier secundum nubens vt parum pudica notatur. d.7.n.41. & 42.p.75
 Mulieres Romanae, iam a principio regnante Romulo in publicum prodeuntes, praerium inter duas acies sedarunt. d.4.n.93.p.46
 Apud Germanos admixtae sunt ad belli consilia, quae illi experimento optima cognouerunt. ibid. Vbi & num. seq. varia alia earum exempla referuntur.
 Mulieribus us maximus semper honos exhiberi solitus est. d.4.n.88. ad fin. p.45
 Multa fieri ex prece nequeunt quae tacite possunt. d.35.n.143. p.492
 Mutuans ad rem emendam & specialia rei empte hypotheca sibi consulens praefertur in ea anterioribus emptoris creditoribus etiam hypothecariis. d.30.n.21.p.375
 Mutuans filiofamil. ex S. C. Macedonico caret actione ad condicendam pecuniam mutuam tam aduersus patrem, quam aduersus filium ipsum, etiam sui iuris effectum, quod ex rationis identitate ad similes casus, & personas extenditur. d.7.n.19.p.73
 Mutuum foeneratium sublato fenore conferuatur nec ob illius adiectionem vitatur. d.27.n.44. p.344

N

Naturalis filius capax est, vt in eum transmissio fiat ex cap. sanguinis. d.11.n.18.p.114
 Adde Didac. Spino in *Specul. testam. gl.* 3. n. 103. & supplenda est, vt legitimus auctoris sensus consistat. d.13.n.4. vers. *Nec unum*. p.151
 Negligens petere implementum conditionum sub quibus tantum se obligatum fuerit, vegenissimam contra se praesumptionem habet, quod vel simpliciter absque illis se obligauit, ab eo iure, quod per illas sibi quaesuerat, vitio postea recessit. d.25. num. 58. p.316
 Negligentia sua nemini debet esse proficua, imo damnosa, & quare? d.26.n.17.p.321